

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

De wijde poort en de brede weg

**Gaat in door de enge poort; want
wijd is de poort en breed is de weg
die tot het verderf leidt, en velen zijn
er die door dezelve ingaan**

Mattheus 7:13

"Gaat in door de enge poort!" zo dringt de Heere Jezus aan. Want zo iemand door de enge poort niet ingaat, hij zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem.

"Want wijd is de poort en breed is de weg die tot het verderf leidt, en velen zijn er die door dezelve ingaan."

Wijd is de poort! En breed is de weg! Een brede weg met een wijde poort.

We kunnen zeggen dat we door onze natuurlijke geboorte op die weg komen. We zijn immers allen in zonden ontvangen en in ongerechtigheid geboren. Dat is de poort tot de brede weg. *Wijd* is de poort, want 'in zonden ontvangen en ongerechtigheid geboren' geldt *alle* mensen zonder onderscheid. Zodat dan ook alle mensen van nature niet op de brede weg *komen*, maar op die weg *zijn*. Om verloren te gaan behoeft er niets met u te geschieden. Gij zijt verloren; dood door de zonden en de misdaden. En deze *wijde* poort, de poort der ijdelheid, verschaft toegang tot het volle wereldleven, het zondeleven, waarin alles geoorloofd is. De satan heeft in vlamme letters boven deze *wijde poort* geschreven: Hier vergeet gij uw verdriet, hier valt de zware last van de zorgen af. Hier is vrolijkheid en vrijheid. Inderdaad ligt achter die wijde poort de *brede weg*. Het is een ruime weg, zonder engheid en bekrompenheid. Hier kan ieder blijven gelijk hij van nature is. Hij kan behouden wat hij heeft. Hier is niets af te leggen. Hier kan de mens al zijn trots, eigenliefde, vijandschap tegen

God, kortom heel het gevolg zijner zonden medenemen; de poort is hoog en wijd genoeg dat hij er met alles door kan. Ruim is hier ook alles. Zalig worden gaat hier gemakkelijk. Ruim is het geweten. Men mag hier gerust over zijn zonden heen redeneren. God is liefde! Het vlees loopt op deze weg ook geen gevaar te moeten sterven. Op deze weg stelt men de dood ook verre. De oordeelsdag, dwaas is hij die er aan denkt! Een Borg voor zijn onsterfelijke ziel wordt op deze weg ook niet gezocht of gekend! Ach, waar is het goed voor? 't Is toch niet nodig? De zelfverheffing woont aan die weg, de zelfverblindende en de eigengerechtigheid. Op die weg vindt ge wat het oog streelt, het oor bekoort, waarin het verdorven, onreine hart behagen heeft. O, dwaze mens, op die brede weg!

Het is ontroerend omdat het zo waar is wat de Heere zegt: "*en velen zijn er die door dezelve ingaan*". Ja, de schare groeit steeds aan door geboorte en wordt immer gedund door de dood. Doch in totaal neemt het getal toe.

Velen zijn er!

En zie, snel bewegen zij zich daar voort op die brede weg achter de wijde poort, de dronkaards, de hoereerders, de goddelozen, kortom allen die uitbreken in zonde en om God en Zijn dienst zich niet bekommeren.

Maar op deze weg wandelen ook de eigengerechtigden die geen gerechtigheid Gods van node hebben, want zij rechtvaardigen zichzelf. Zonder ontdekt en ontkleed te zijn, met alle oude plunje van eigengerechtigheid omhangen, menen zij in te kunnen gaan tot het leven. Dan die uitwendige, oppervlakkige godsdienstigen. Gaan zij daar niet die brede weg? Zij die nog nooit aan hun zonde en vervloeking ontdekt

werden door de Heilige Geest, hebben wel een wijde poort en brede weg nodig. Zij zijn zoveel bij zichzelf dat zij door de enge poort niet kunnen.

Terecht zegt Luiken:

Men wil wel naar de hemel gaan

En houden al hun omslag aan

Met vlees en wereld overlaân.

Maar zo gaat het niet.

En zo gaat het nooit.

O, geweldig groot is de schare die de brede weg bewandelt! Daaronder zijn zelfs mensen die de *gedaante* der godzaligheid vertonen, doch de kracht derzelve verloochenen. Zij hebben vrede zonder Vredevorst, weten niet van een Bethel, noch van een Pniël, van wedergeboorte of bekering.

"Velen zullen zoeken in te gaan en zullen niet kunnen." Daar zijn *wegwijzers* die het niet te nauw nemen met de enge weg en de nauwe poort openbreken zodat zij de onherboren mens naar de hemel laten gaan. Ontzettend!

Zie, daar gaat ook, zegt Bunyan, in z'n "Christenreis", 'Bij-einde' uit de stad Ijdelheid; daar is ook 'Burgerlijk', de zoon van 'Wettisch'. Daar gaat ook 'Onkunde' en 'Hypocriet'. Wat een schare op de brede weg die tot het verderf leidt! Naar het eeuwig verderf in helse smart beweegt zich de grote schare van jongen en ouden, van rijken en armen, van geleerd en ongeleerd langs die brede weg, die gemakkelijke weg, die weg naar het vlees. En aan het eind gaapt de donkere afgrond waaruit geen ontvlieden mogelijk is.

Zijt gij nu reeds opgekeerd door de krachtige roepstem des Heeren en stil gehouden op die wel brede maar toch zo gevaarlijke weg? Wandelt niet langer op die brede weg achter die wijde poort. Weet, de bezoldiging der zonde is de dood. En het is het recht Gods, dat die de zonde doen des doods waardig zijn. Och, begeer ogenzalf opdat ge dat schrift moogt zien. Begeer een hart om het te verstaan: "Heere, bekeer mij, dan zal ik bekeerd zijn". Legde de

Heere uit genade Zijn Woord, Zijn vermaning, onlosmakelijk vast in uw ziel tot uw behoudenis. Dit woord, Jezus' woord: "Ga in door de enge poort!"

*Want raakt de deur eens toe,
zij blijft in 't slot, al
schreeuwt g'uzelve moe.
Eer dan de poorte sluit:
Strijd ziel om in te gaan
terwijl de poortklok luidt.*

Ja, zij luidt nog nu ge dit leest!
Haast u dan!

Wijlen Ds. N. de Jong

Van de administratie

Heel fijn, dat we dit keer kunnen meedelen dat we 7 nieuwe abonnees konden inboeken, waarvan er 3 door kerkenraden werden opgegeven. We waken bij vernieuwing kerkenraden op, als zij dat nog niet doen, aan hun leden

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk.
Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 0180-613069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 0172-474202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.
Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.
Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

die gaan trouwen, of zelfstandig gaan wonen, een abonnement op ons blad te geven, dat voor 1 jaar door de kerkenraad wordt betaald. Aan giften werd f 145,- ontvangen. Zowel voor de giften, als voor de opgaven van nieuwe abonnees, hartelijk dank.

Am. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn. Telefoon: 0172-474202. Postbank: 704350.

Van de redactie

Inhoud

Drs. G.J. Capellen schrijft verder over het boek van Brown "Christus, de Weg, de Waarheid en het Leven." Ds. K. Visser schrijft opnieuw over de jeugd. De waarschuwing tegen de EO-jongerendag is nodig. Zelf hebben we opnieuw wat geschreven over de Nieuwe Bijbelvertaling, waar heel wat bezwaren tegen kunnen worden ingebracht.

Ds. P. den Butter

We vernamen dat de ernstige hartoperatie die Ds. Den Butter heeft te ondergaan een week is uitgesteld. Als u dit nummer van ons blad onder ogen krijgt zal de ingreep hoogstwaar-

schijnlijk hebben plaatsgehad. We leven met Ds. Den Butter en de zijnen mee en wensen hem alle goeds toe.

Verschijningsdata

Nr. 16 van ons blad zal donderdag 12 augustus verschijnen en nr. 17 donderdag 9 september.

Voor nr. 16 dient de copy donderdag 29 juli binnen te zijn (vroeg in verband met mijn vakantie) en voor nr. 17 donderdag 2 september. Willen de scribenten hiermee rekenen? Bij voorbaat hartelijk dank.

Ontmoetingsdag op Urk

De volgende ontmoetingsdag zal D.V. zaterdag 18 september 1999 gehouden worden op Urk in de Eben Haëzerkerk aan de Almerelaan. We dachten er goed aan te doen eens van plaats te veranderen. In het verleden is er wel meer een ontmoetingsdag op Urk gehouden. 's Morgens van 10.30 uur tot 12.00 uur, opening Ds. L.W. van der Meij, spreker Ds. A. van Heteren. 's Middags van 14.30 uur tot 16.00 uur, spreker Ds. A.A. Egas, sluiting Ds. M.C. Tanis.

Er is ruimschoots gelegenheid voor onderling contact en om de karakteristieke vissersplaats Urk in te gaan.

AvH

John Brown - "Christus, de Weg, de Waarheid en het Leven" (18)

Het bloed van Christus is genoegzaam en machtig om al onze vuilheid af te wassen. John Brown benadrukt telkens weer, omdat hij weet hoe bestreden zielen daaraan kunnen twijfelen. Zeker als hun geweten hen steeds van onreinheid beschuldigt. Hij zegt: Neem ook dat mede naar het bloed van Jezus, opdat het daardoor mocht gezuiverd worden. Het geweten moet a.h.w. gedoopt worden in het bloed van Jezus en zo zal het zuiver zijn. Als wij kunnen zeggen, dat wij onze vuile zielen in de handen van de grote Reiniger, Jezus Christus gesteld hebben, en al onze besmettingen tot Zijn bloed gebracht hebben, wat kan het geweten dan tegen ons zeggen?

Wellicht zijn er die zeggen dat zij het niet kunnen begrijpen dat zij, nadat zij zich tot Jezus gewend hebben, toch weer door hun geweten beschuldigd worden. Uit dit misverstand kan een mismoedigheid ontstaan, waardoor het roepen tot de Heere voor een tijd onderbroken wordt. Ds. Brown geeft

een pastoraal antwoord. Hij zegt: "Hoewel het de Heere goed moge dunken, dat Hij door het geweten een tijd lang een mens laat ontstellen, hoewel hij de rechte weg heeft ingeslagen, gelijk gezegd is, en dat tot een verdere oefening en beproeving voor de mens, zo zal toch de gelovige geen verlies of schade lijden, door zijn weg te onderzoeken en te beproeven, of hij de zaak zuiver op Christus overgebracht heeft, dan of hij niet te veel gewicht gehecht heeft aan zijn eigen verootmoediging, droefheid en moeiten en of hij de zaak op Jezus laadt, en alleen verwacht in Zijn bloed gewassen te worden, dan of hij in zichzelf ziet en inderdaad enige hulp van zichzelf verwacht. Na deze beproeving diende hij te treuren over iedere misslag dien hij daardoor opmerkte en nog steeds voortgaan met de vuilheid naar de Fontein te vluchten. (...)

Aldus hebben wij getracht klaar aan te tonen, hoe Christus alleszins de Weg is tot de Vader, en hoe alle gelovigen of

ongelovigen Hem moeten gebruiken als de Weg tot de Vader, hoedanig ook hun staat mocht zijn."

In het tiende hoofdstuk gaat Ds. Brown spreken over Christus als de Waarheid. U weet nog wel dat Ds. Brown een uitvoerige uitleg, verklaring en toepassing geeft van Joh. 14:6 Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven; niemand komt tot den Vader, dan door Mij.

Welnu, Ds. Brown gaat in het tiende hoofdstuk spreken over Christus als de Waarheid. Hij maakt eerst enkele algemene opmerkingen. Hij stelt dat wij allen van nature leugenachtige mensen zijn, die in de duisternis wandelen. Wij kunnen zelf de rechte weg niet vinden, hoe we ons ook vermoeien in ons af-dwalen. Alle wegen naast of buiten Christus zijn valse wegen en dwalende wegen. Zeker het kan heel wat lijken, zoals bijvoorbeeld bij uiterlijke betrachtting van godsdienstige plichten. En toch is het een dwaalweg! De weg van goede werken en aalmoezen blinddoekt er velen. Velen menen dat ze op deze weg de hemelpoort zullen bereiken, maar ze zullen zo bedrogen uitkomen! Hoewel deze wegen gevaarlijk, ja dodelijk zijn, zijn helaas velen niet van deze wegen af te brengen. Ze stellen hun hoop op goede werken, enige algemene boetvaardigheid of uitwendige hervorming. Geen prediking zal maken dat ze de zaak eens in twijfel trekken. Uit dit alles kunt u opmaken dat Ds. Brown het menselijk hart goed kent. Hoe zuiver weet hij het snode van het ware werk te onderscheiden. Het volgende citaat spreekt voor zich: "Velen zijn er, die nooit eens zichzelf verdenken of hun staat of toestand de een of andere tijd in twijfel trekken; nooit beelden zij zich eens in, dat hun verblinde harten hen konden bedriegen. (...) Zovelen zijn er, die noch roepen en klagen over hun valse bedrieglijke en zedeloze boosheid. (...) Zo weinigen roepen om hulp tot God tegen deze bedrieglijke wederpartij; hoewel de dagelijkse ondervinding van de Godverloochening, geveinsheid, onwetendheid, misvattingen van God en van Zijn wegen en van de bedrieglijkheid van onze harten dit genoegzaam bij ons buiten twijfel moeten stellen. Hoe ellendig moet hun staat zijn, die nog vreemd zijn van Christus; want zij leven in de duisternis. (...) Moest dit ons niet prediken, en ons allen overtuigen van de noodzakelijkheid om ons meer te gewennen aan de waarheid, aan Jezus Christus, die de

Waarheid is."

Het is immers Christus alleen die de ziel voor verderfelijke wegen kan bewaren. Hij alleen kan de ziel veilig door alle tegenstand heenvoeren. Hij zal de gelovige niet bedriegen, noch teleurstellen. Och! welk een waarschuwing moest dit voor ons allen zijn om toe te zien, dat wij niet een leugen omhelzen! Hoe dienen wij werkzaam te zijn om er zeker van te zijn dat we niet met een leugen in onze rechterhand sterven! Na deze indringende oproep tot zelfonderzoek laat Ds. Brown zien dat alle waarheid in Christus is. Alle waarheid van zaligheid is in Hem te vinden. Al wat in Hem is, is waarheid. Hierbij valt te denken aan Zijn naturen, ambten, woorden, werken enz. Hij is dé Waarheid! Geen leugen is in Hem. O welk een Voor-treffelijke moet Hij zijn! Och, of onze zielen Hem konden liefhebben, Hem omhelzen en op Hem rusten. Maar om verder deze zaak open te leggen, zo dienen wij nog meer bijzonder te zien in welke opzichten Hij de Waarheid is. Allereerst is Hij de Waarheid in tegenstelling met de schaduwen en voorbeelden van Hem onder de Wet. Johannes 1:17 is in dit verband een schone tekst. Deze sprekende tekst luidt als volgt: "Want de wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden." De ceremoniële wet was enkel en alleen een leermeester. Degene die hem hield, werd er niet volmaakt door. De zedelijke wet, die Mozes van de berg Sinai mee naar beneden bracht, was heilig, rechtvaardig en goed. Maar die wet kon niet rechtvaardig maken. Hij had geen genezende kracht. Hij kon verwonden, maar niet verbinden. Het licht dat de mensen van

Mozes en de wet ontvingen, was op zijn best gelijk aan het schijnsel van de sterren vergeleken met de heldere zonneschijn. Daarentegen kwam Christus als de Zoon van God in de wereld. Hij had de sleutels van Gods schatkamers van genade en waarheid volledig in Zijn handen. De waarheid kwam door Hem, toen Hij in Zijn eigen persoon de voorafschaduwingen van het Oude Testament vervulde en Zichzelf openbaarde als het waarachtige offer. Al die schaduwen en voorbeelden zijn in Hem vervuld. Dit bewijst de apostel in de Hebreeënbrief. Hij toont dit telkens weer aan.

Ten andere: Hij is de Waarheid ten opzichte van de profetieën van ouds. Zijn persoon, Zijn naturen, ambten, werk en al wat ooit in deze profetieën voorgezegd was, is volkomen in Hem vervuld. Hij is de grote Profeet waarvan in Deut. 18:15 gesproken wordt. Van Hem gaven al de profeten getuigenis. Vandaar dat Hij in de synagoge van Nazareth kon zeggen: "Heden is deze Schrift (zie Jesaja 61:1,2) in uw oren vervuld." De grote vraag is of wij Christus in Zijn profetisch ambt kennen of begeren te kennen. O geliefden beschouw de gelukkige staat van Gods kinderen. Zij hebben Christus als hun Profeet. "Al uw kinderen zullen van den HEERE geleerd zijn" (Jesaja 54:13). De ene mens kan niet zien door de ogen van een ander, maar de gelovigen zien met de ogen van Christus.

Lezers, tracht Christus als uw Profeet te krijgen. Hij leert tot zaligheid. Hij is een Uitlegger uit duizend. Hij kan knopen ontbinden, waarbij engelen verlegen staan. Bidt toch: "Leid mij in Uw waarheid en leer mij" (Psalm 25:5).

Ds. G.J. Capellen

De Nieuwe Bijbelvertaling (9)

Nogmaals het boek der Handelingen

We willen in dit artikel voor de laatste maal stilstaan bij de weergave van het boek der Handelingen in de Nieuwe Bijbelvertaling (NBV). Misschien zijn er lezers die de vraag stellen: Is er dan geen stof meer om nog voort te gaan met het schrijven over verschillen tussen de weergave van het boek der Handelingen in de Statenvertaling en in de Nieuwe Bijbelvertaling? Er is zeker nog veel stof. Maar we menen u bij het schrijven van de artikelen die hierover gaan toch een indruk te hebben gegeven aangaande de aard van de weergave van het boek der Hande-

lingen in de NBV. We behoeven en kunnen ook niet volledig zijn in het opsommen van alle verschillen die we bij een nauwkeurige vergelijking van de Statenvertaling en de NBV opmerken. Maar ik hoop dat het u duidelijk mag zijn geworden dat de weergave van het boek der Handelingen in de Statenvertaling verre de voorkeur verdient boven de weergave van dit Bijbelboek in de NBV.

Nog meer veranderingen

Handelingen 2:1 luidt in de Statenvertaling: "En als de dag van het Pinksterfeest vervuld werd, waren zij allen

eendrachtiglijk bijeen." In de NBV lezen we: "Toen de vijftigste dag aanbreek - de pinksterdag - waren allen op dezelfde plaats bijeen." Naast het feit dat de NBV een vrije vertaling geeft, moet geconstateerd worden dat er in plaats van "eendrachtiglijk" (Statenvertaling) "op dezelfde plaats" staat in de NBV. Dat is heel iets anders. Men is niet alleen op dezelfde plaats bijeen, maar men is eendrachtig bijeen, wat meer inhoudt dan zich op dezelfde plaats bevinden. Want men kan op dezelfde plaats bijeen zijn terwijl er sprake is van ruzie, meningsverschil, tweedracht en onenigheid bijvoorbeeld over het feit wie van de aanwezigen wel of niet de meeste is. In de NBV is in Hand. 2:1 het element van de eendracht in tegenstelling tot vroegere verdeeldheid weggevallen.

Handelingen 7:34 luidt in de Statenvertaling: "Ik heb merkkelijk gezien de mishandeling van Mijn volk dat in Egypte is, en Ik heb hun zuchten gehoord, en ben nedergekomen om hen daaruit te verlossen; en nu kom herwaarts, Ik zal u naar Egypte zenden." In de NBV lezen we: "Ik heb gezien hoezeer mijn volk in Egypte wordt onderdrukt en ik heb het horen zuchten, zodat ik ben neergedaald om het te bevrijden. Daarom stuur ik je nu naar Egypte." Het "bevrijden" van de NBV heeft toch een andere betekenis dan "verlossen" van de Statenvertaling. Ook de NBG-vertaling van 1951 heeft nog verlossen. We dienen aan deze weergave vast te houden. Het is echt niet onbegrijpelijk wat bedoeld wordt met dit woord.

In Handelingen 3:11 is in de Statenvertaling sprake van "de kreupele, die gezond gemaakt was". In de NBV lezen we: "de bedelaar". Opnieuw een vrije weergave in de NBV vergeleken met de Statenvertaling.

Handelingen 13:45 luidt in de Statenvertaling: "Doch de Joden de scharen ziende, werden met nijdigheid vervuld, en wedspraken hetgeen van Paulus gezegd werd, wedsprekende en lasterende." In de NBV luidt deze tekst als volgt: "Bij het zien van de mensenmenigte werden de Joodse leiders jaloers en begonnen ze de woorden van Paulus op godslasterlijke wijze verdacht te maken." Dus in plaats van "wedsprekende en lasterende" heeft de NBV "op godslasterlijke wijze verdacht te maken." Waarom heeft de NBV naast de genoemde verandering ook nog Joodse leiders i.p.v. Joden? Handelingen 20:31 luidt in de Statenvertaling: "Daarom waakt, en

gedenkt, dat ik drie jaren lang nacht en dag niet opgehouden heb een iegelijk met tranen te vermanen." De NBV heeft: "Wees daarom waakzaam en vergeet niet hoe ik ieder van jullie drie jaar lang dag en nacht steeds weer onder tranen raad heb gegeven." Verschillende dingen vallen op bij vergelijking van de Statenvertaling met de NBV. In plaats van "gedenkt" heeft de NBV "vergeet niet". Dat vertoont zakelijk wel grote overeenkomst, maar is niet in overeenstemming met de grondtekst. De NBV heeft "Dag en nacht" i.p.v. "nacht en dag." Zo wordt de Joodse dagindeling veranderd in onze dagindeling. Onzes inziens een onnodige verandering, waar we in onze artikelenreeks al eerder op gewezen hebben. Erger is dat het woord "vermanen" vervangen is door "raad gegeven." De vertaling NBG 1951 heeft nog "terecht wijzen". De grondtekst spreekt duidelijk van "vermanen". Waarom dit woord niet zuiver wordt weergegeven in de NBV is mij een raadsel. Handelingen 26:11 luidt in de Statenvertaling: "En door al de synagogen heb ik hen dikmaals gestraft en gedwongen te lasteren; en bovenmate tegen hen woedende, heb ik hen vervolgd ook tot in de buitenlandse steden." De NBV heeft: "In de synagogen probeerde ik keer op keer hen door strafmaatregelen te dwingen van hun geloof af te vallen; ik bestreed hen zo vurig dat ik hen zelfs in de steden buiten onze grenzen vervolgde." In plaats van "gedwongen te lasteren"

heeft de NBV "te dwingen van hun geloof af te vallen." Het woord dat in de grondtekst wordt gebruikt kent als afleiding ons woord "blasfemie". Blasfemie betekent volgens Van Dale godslastering. Het gevolg van godslastering zou men wel als afval van het geloof kunnen betitelen. Maar blasfemie als zodanig heeft deze betekenis niet. Blasfemie betekent op een godslasterlijke wijze over God en heilige dingen spreken.

Slotsom

Het geheel van het boek der Handelingen overziende moeten wij zeggen dat wij de weergave in de NBV als een verslechtering in vergelijking met de weergave in de Statenvertaling hebben te zien. Het gebruik van de NBV in gezin, school en kerk dient dan ook ten sterkste ontraden te worden. De Heere heeft in de weg van Zijn voorzienigheid de Statenvertaling tot stand doen komen. Deze vertaling tracht zo nauwkeurig mogelijk de grondtekst weer te geven in onze Nederlandse taal. Het probleem bij het verstaan van de Statenvertaling is onzes inziens niet dat er wat verouderde woorden in zouden staan en dat de zinsconstructies niet zo gemakkelijk zijn. Het probleem is dat de natuurlijke mens niet verstaat de dingen die des Geestes Gods zijn. Er zij gebed om de werking en doorwerking van de Heilige Geest, Die in al de waarheid leidt en naar de waarheid doet handelen ter ere Gods.

Ds. A. van Heteren

Pesten

Een nieuw verschenen boek

Mija Hasselaar - Bram de Muynck, Ik wil er ook bij horen. Weerbaar worden tegen pesten, 136 blz., f 27,90, Uitgeverij den Hertog - Houten.

Drs. M. Hasselaar is vanuit de Stichting Dienstverlening Gereformeerd Schoolonderwijs als psychologe werkzaam op een aantal scholen voor voortgezet onderwijs. Haar taak bestaat voornamelijk uit het begeleiden van leerlingen met leer- en gedragsproblemen en problemen op het sociaal-emotionele vlak. Drs. A. de Muynck is werkzaam als orthopedagoog bij de Stichting Begeleidingscentrum Gereformeerd Schoolonderwijs. Hij is hier leidinggevend op het gebied van hulpverlening met betrekking tot kinderen met leer- en gedragsproblemen. Tevens is hij lid van de Commissie van Begeleiding van een

LOM-school en geeft hij cursussen op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling. Het zogenaamde pesten komt veel voor. Het kan heel ingrijpend zijn, ook voor het latere leven als dit op jonge leeftijd ervaren wordt op school. Het boek wil tot de overtuiging brengen dat pesten moet worden tegengegaan. De auteurs richten zich vooral op ouders, leerkrachten en docenten. Zij zijn immers betrokken bij de opvoeding van kinderen en jongeren. Het is de hartelijke wens van de auteurs dat volwassenen het vaker op gaan nemen voor kinderen en jongeren die zich in een peestsituatie bevinden. Veel behartenswaardige zaken staan in dit boek beschreven. Aanbevolen.

Inhoud

Om u een indruk te geven van het boek geven wij de hoofdstukken weer:

1. Het ontstaan van pesten.
2. Signalen van pesten.
3. Beeldvorming in de gemeenschap.
4. Een ernstig probleem.
5. De gevolgen van pesten.
6. Wat ouders kunnen doen.
7. Wat de school kan doen.
8. Het voorkomen van pesten.
Wat ouders kunnen doen.
9. Het voorkomen van pesten.
Wat de school kan doen.

Achterin vinden we een literatuuropgave. Wie mocht denken dat het pesten wel meevalt, leest op blz. 51 dat er per week 385.000 kinderen een of meerdere keren per week gepest worden. Het boek geeft ook weer dat niet alleen de gepesten, maar ook degenen die anderen pesten, geholpen moeten worden.

Signalen die op gepest worden wijzen

Op blz. 35 en 36 worden enkele signalen van pesten weergegeven:

- Het kind gaat niet graag meer naar school. Dit merken ouders aan het lange dralen van het kind voordat het naar school gaat of aan opmerkingen die het tussendoor maakt over school.
- Het kind neemt nooit vrienden mee naar huis.
- De schoolresultaten worden slechter.
- Het kind speelt niet graag meer buiten.
- Het kind komt vaak met vernielde spullen thuis.
- Het kind klaagt over hoofdpijn of buikpijn.
- Het kind komt thuis met blauwe plekken en schrammen.
- Het kind slaapt slecht of heeft nachtmerries.
- Het kind wordt nooit uitgenodigd voor een verjaardag, het kind wil zijn verjaardag niet vieren of anderen kinderen gaan niet in op de uitnodiging om op zijn verjaardagsfeestje te komen.
- Het kind gaat niet graag meer naar de club, de zondagsschool, het koor of de muzieklus.
- De ouders merken dat het kind steeds minder durft en steeds banger wordt.

Signalen die wijzen op pesten

Op de blz. 36 en 37 komt aan de orde wat signalen zijn als kinderen de pesters zijn:

- Het kind doet opvallend stoer en je hoort hem aan anderen vertellen, wat hij allemaal kan; thuis vertelt hij

hoe populair hij is.

- Het kind is erg tegendraads en opstandig en probeert vaak zijn zin door te drijven. Het is niet gevoelig voor de gevolgen die zijn eigen gedrag heeft voor de ander.
- Het kind gaat met een vast groepje om, maar vertelt nooit wat ze samen doen; als ouder vermoed je dat het kind een geheim heeft.
- Het kind roddelt vaak en zegt lelijke dingen over andere kinderen.
- Het kind is opvallend agressief tegen kinderen en tegen volwassenen; het is mogelijk dat dit gedrag zich ook voordoet in groepsverband op school of in een andere situatie.

Wat de school kan doen

Er dient gesproken te worden met de ouders en met de betreffende leerling. De verhoudingen tussen de kinderen onderling dienen in kaart gebracht te

worden. Daarbij dient gelet te worden op de verhalen die kinderen vertellen. Het afnemen van een sociogram is een goed instrument. Een sociogram toont aan welke kinderen populair zijn en welke aan de rand staan. De leerkracht kan hieruit ideeën opdoen voor het beïnvloeden van de verhoudingen in de groep. Gesprekken met leerlingen en met de klas als geheel kunnen nodig zijn. Het kan een goede zaak zijn in een klas het thema "omgaan met elkaar" aan de orde te stellen. Het kan ook aanbeveling verdienen kinderen een andere plaats te geven in de klas. Een goede zaak is ook gezamenlijke opdrachten te laten uitvoeren. Ook kan het nuttig zijn de pauze-activiteiten te bespreken. Persoonlijke aandacht voor het kind is heel belangrijk. Leerkrachten dienen blijvend alert te zijn op het voorkomen van pestgedrag.

A. van Heteren

Voor de Jeugd

Ik wil kort over twee dingen schrijven. Allereerst over de activiteiten van de commissie van Bewaar het Pand. Vervolgens over een heel ander onderwerp, de E.O.jongerendag.

Bewaar het Pand-activiteiten

Het woord activiteiten klinkt wat mas-sief, vind je niet? Jullie begrijpen wat ik ermee bedoel. Ik kan dit wel zeggen, na het doornemen van de notulen, dat de commissie haar activiteiten zelf niet gezocht heeft. De dingen die ze gedaan hebben, werden op hun weg geplaatst.

Het eerste wat mij opviel is, dat de commissie ging functioneren als een vraagbaak. De vragen kwamen uit de volle breedte van onze kerken. Vragen over het invoeren van de Nieuwe Vertaling, de Nieuwe Berijming, het vrouwenkiesrecht, over de prediking, enz. Telkens wees de commissie op het bewandelen van de kerkelijke weg. Iedereen heeft recht om in appèl te gaan tegen een besluit van een kerkelijke vergadering. Telkens was de commissie bereid om de bezwaren daarin te adviseren. Naar aanleiding van de invoering van het vrouwenkiesrecht werd er een ambtsdragersvergadering belegd. Deze vond plaats op 17 maart 1969 te Meerkerk. Ds. M. Baan is toen ingegaan op de algemene toestand in de kerken, ds. M.C. Tanis heeft een toelichting gegeven op de bezwaren tegen het vrouwenkiesrecht en ds. C. Smits eindigde met een toe-

passelijke meditatie uit Gods Woord. Het tweede waar ik jullie aandacht op wil vestigen is, dat op uitdrukkelijk verzoek van verschillende lezers, een toogdag in het leven werd geroepen. Op 17 april 1971 werd in Dordrecht de eerste 'Bewaar het Panddag' gehouden. Vanaf die datum werd er tweemaal per jaar zo'n dag georganiseerd. Ben jij daar ook weleens geweest? Denk niet: 'Dat is niks voor mij'. Probeer het eens. Het is een bezinningsdag en tegelijk een ontmoetingsdag. De bekende prediker R. Erskine zegt in een preek over Zacheus: 'De HEERE bracht hem in het veld van de nieuwsgierigheid'. Ga zo eens naar de ontmoetingsdag. Zelf bezocht ik deze toogdagen vanaf mijn jeugdijaren. We gingen samen met een aantal vrienden uit Urk er naar toe. Je luisterde en je keek. Soms zag je op afstand een persoon, waarvan je dacht: 'Dat is een kind van God'. Op de één of andere manier merk je dat. Later ben ik als predikant deze mensen weer tegen gekomen in het kerkelijke leven. Eén voorval wil ik jullie vertellen. We zaten als vrienden in één van de kerken van de Gereformeerde Gemeentekerk van Kampen. Toen zagen we ds. D. Slagboom op iemand afkomen. Hij stond vlak bij en we konden horen wat hij zei.

Het klonk zo hartelijk en treffend: 'Wanneer zag Naäman de Syriër zijn melaatsheid het meest?' 'Toen hij zich moest uitkleden en zich moest onder-

dompelen in de Jordaan'. 'Nou, denk daar eens over na', zo zei ds. D.Slagboom, 'een zondaar ziet zijn onwaardigheid het meest, als hij dicht bij de redding is'. Dat raakt je jonge hart, als de HEERE overtuigingen geeft. Later ga je zulke opmerkingen beter begrijpen en waarderen. De laatste jaren organiseert de commissie ook ambtsdragersvergaderingen. Ze beogen allereerst een geestelijke toerusting te geven. Misschien dat de functie van deze vergaderingen in de toekomst nog wat verder zal worden uitgebouwd. Bij al het genoemde geldt: 'Zo de HEERE het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden dezelfs bouwlieden'. (Psalm 127:1)

E.O.-jongerendag

Er is natuurlijk al genoeg over geschreven. Toch had ik de behoefte om tegenover jullie mijn hart te luchten. Vooral na het verschijnen van de laatste Wekker (9 juli). Helaas stond daar geen grondig kritisch artikel in over de E.O.-jongerendag, maar een journalistieke weergave van een voorbereidingsweek van één van de sprekers. Hoe is het mogelijk dat een dergelijk artikel in ons kerkelijk orgaan een plaats krijgt. Gelukkig stond er een artikel in over Jonathan Edwards, die een fel bestrijder is geweest van het remonstrantisme. Immers de E.O.-jongerendag is doortrokken van het re-

monstrantisme. Jullie weten toch wel wat dat is? Lerend-ouderling A. van Rossum uit Ameide gaf ons vroeger tijdens de belijdeniscatechisatie het volgende eenvoudige voorbeeld, om het onderscheid tussen de remonstrant en contra-remonstrant duidelijk te maken. Stel je eens een gestrand schip voor. Vastgelopen voor de kust, temidden van een woedende storm. De kustwacht en de reddingswerkers weten een verbinding te maken tussen het schip en de kust. De passagiers verkeren in doodsnood. Ze kunnen zichzelf niet redden. Zij zijn een beeld van verloren zondaren. Wat zegt nu de remonstrant: 'Er is redding via het touw, iedereen kan als hij wil daar gebruik van maken. Je moet zelf het touw aangrijpen'. Wat zegt nu de contra-remonstrant: 'Nu is er niet alleen een mogelijkheid om gered te worden, de Redder zorgt ook voor de werkelijkheid. Hij zal tot u komen, om u te redden.' Christus heeft niet alleen de zaligheid verworven, Hij geeft ook deel aan de zaligheid. Hij daalt af tot het verlorene. Hij redt van het grootste kwaad, nl. onze dodelijke onwil en onmacht om onszelf te redden. Hij brengt tot het hoogste goed, nl. in herstelde gemeenschap met God. Jongelui, ruil de leer van vrije genade nooit in voor een leer, die zegt dat je het zelf nog moet doen. Ontvang de hartelijke groeten van jullie vriend,

is een last te zwaar om te dragen. Christus heeft de tong van een geleerde gekregen om van vrede te spreken tot vermoeide zielen. Daarvoor kan gebruikt worden Mattheus 11:28 "Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven." Op blz. 35 richt McCheyne zich tot zielen die nog nooit vermoeid waren vanwege de toorn van God. Hij behandelt hen eerlijk. "U bent nooit vermoeid geweest vanwege uw ziel. Hoe duidelijk blijkt dan dat u nooit gevluht bent voor de toekomstige toorn. Er is nog nooit een werk der genade in uw hart begonnen. Sommige zielen zijn vermoeid vanwege de strijd tegen de zonde. Veel mensen kennen deze vermoeidheid niet, omdat ze niet strijden tegen de zonde. Zij hebben de zonde nog lief. Zij zijn gewillige gevangenen van de satan. Ze drijven met de stroom mee, met de wereld mee. Maar Gods kinderen ervaren dat zij de zonde niet kunnen overwinnen. Van hun beloften en geloften komt o zo weinig terecht. Zij zijn vermoeid van de strijd tegen een boos hart. Christus zal hiermee troosten dat Zijn genade u genoeg is en dat Zijn kracht in zwakheid wordt volbracht. Sommige zielen zijn vermoeid vanwege de verberging van Gods Aangezicht. Onbekeerden weten niets van deze vermoeidheid. Zij hebben nooit de zaligheid van Gods gunst ervaren. Wat zijn de oorzaken van de verberging van Gods aangezicht? Een veel voorkomende oorzaak is vallen in openbare zonde. Dat brengt duisternis over de ziel. De zonde is een wolk tussen God en de mens. Een andere oorzaak kan zijn dat het hart teveel uitgaat naar de dingen van beneden. Dan betoont de Heere een ijverig, een jaloers God te zijn. De oorzaak kan ook zijn het niet uitkomen voor de Naam en de zaak des Heeren. Nog een oorzaak is het verwaarlozen van de genademiddelen. De vraag kan boven komen of het allemaal geen bedrog is geweest. Christus zal zulke treurende vertroosten. Hij zal geven sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid het gewaad des lofs voor een benauwde geest" (Jes. 61:3).

Een gevoelig hart

Het wonder van de wedergeboorte houdt een grote verandering in. Dit stelt McCheyne aan de orde in een preek over Ezech. 36:27 "En Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u; en Ik zal maken, dat gij in Mijn inzettingen zult wandelen, en Mijn

De prediking van Robert Murray McCheyne

In enkele artikelen willen we wat aspecten van de prediking van Robert Murray McCheyne belichten naar aanleiding van een twintigtal preken die nog niet eerder uitgegeven waren.

De kortstondigheid van het leven

Robert Murray McCheyne leefde van 1813-1843. Hij overleed dus zelf op de jonge leeftijd van 29 jaar. In zijn prediking benadrukte hij dat een mens geen tijd te verliezen heeft. Meer dan eens sprak hij uit dat het weleens de laatste keer zou kunnen zijn dat zijn hoorders de prediking gehoord hadden. We citeren enkele regels van blz. 31: "Alleen vandaag is voor ons een dag van genade. Het kan zijn dat we voor de laatste keer de boodschap van het Evangelie hebben gehoord. Volgens de wet der gewoonte is het zeker dat iedere keer dat u het aanbod van de Zaligmaker verwerpt, u Hem gemakkelijker kunt verwerpen. Het is zeker dat wij geen krachtiger argumenten naar voren

kunnen brengen om u te bewegen dan de Bijbel ons vandaag heeft gegeven. Het kan nu de laatste keer zijn dat de Geest met uw geweten twist." In de prediking van McCheyne klonk door dat de deur eenmaal definitief gesloten zal worden. Niemand weet het uur van zijn dood. Op blz. 114 lezen we: "Denk er om dat de deur nu open is. Indien iemand naar binnen gaat, die zal behouden worden. Maar ik kan er niet voor instaan dat hij nog een dag, nog een uur, nog een minuut open zal blijven. O, strijd om in te gaan!"

Troost voor vermoeiden

Dit klinkt duidelijk door in de preek over Jesaja 50:4 "De Heere HEERE heeft Mij een tong der geleerden gegeven, opdat Ik wete met de moede een woord ter rechter tijd te spreken." Gods kinderen zijn vermoeid vanwege Gods toorn. Dit is geen natuurlijke vermoeidheid, maar een geestelijke vermoeidheid. De last van Gods toorn

rechten zult bewaren en doen." In de wedergeboorte geeft de Heere een nieuw hart. dit schenken van een nieuw hart is een bovennatuurlijk werk. Dat nieuwe hart is ook een gevoelig hart. Het natuurlijke hart is hard. Zo hard als een steen. Wie nooit leerde beven onder de vloek en de toorn van God bewijst daarmee een stenen hart met zich om te dragen. Maar een nieuw hart is een gevoelig hart dat smelt bij het zien van Christus. We lezen dienaangaande op blz. 56: "Het smelt bij het zien van Christus. God leidt de ziel naar Golgotha en wijst op het bloedende kruis, naar de Zoon van God, Die daaraan hing. Hij wijst op de liefde die zo'n Zaligmaker beschikte, de liefde die Hem ertoe bewoog om daar te bloeden. De diepte van Zijn wonden. Het hart versmelt, wanneer het dit ziet. Wee mij, dat ik ooit heb gezondigd tegen zo'n uitnemende Zaligmaker, zo'n liefhebbend God. 'Dan zult gij gedenken aan uw boze wegen en uw handelingen, die niet goed waren; en gij zult een walging van uzelf hebben over uw ongerechtigheden en over uw gruwelen' (Ezech. 36:21). O, het is zoet om een vlezen hart te hebben, dat wegsmelt bij de gedachte aan de zonde. Het smelt weg bij het zien van Christus, zoals de arme vrouw die wenend stond bij Christus' voeten. Haar hoofd was water en haar ogen een springbron van tranen. Het stenen hart smolt weg in Zijn tegenwoordigheid." Zo'n nieuw hart smelt ook weg bij het zien van een verloren wereld. Van nature leeft de vraag bij de gevallen mens: Ben ik mijns broeders hoeder? Jezus was met ontferming bewogen over de schare. Gods kinderen gaan daarin Zijn beeld vertonen. Een nieuw hart smelt ook van liefde voor christenen. Een stenen hart heeft een afkeer van christenen. Aan de liefde worden de volgelingen van Christus gekend.

Wee de gerusten te Sion

Dit komt uit in een preek over Amos 6:1 "Wee de gerusten te Sion en de zekeren op de berg van Samaria, die de voornaamsten zijn van de eerstelingen der volken, en tot dewelke die van het huis Israëls komen."

Met Sion worden niet de heidenen bedoeld, maar de zichtbare kerk. Het gaat in Amos 6:1 dus over kerkgangsters, misschien wel avondmaalgangsters. Het gaat hier niet over losbandige zondaren, het gaat niet over vloekers, het gaat over mensen die nog nooit bekommerd zijn geworden over

hun ziel. De toorn van God is nog nooit werkelijkheid voor hen geworden. Zij zijn ook niet bekommerd over de zielen van anderen. Begenadigde zielen zijn dit wel. Als zij op hun plaats zijn gaat het hen ter harte hoe het anderen zal gaan. De dichter van Psalm 119 beleefde dit. Hij sprak het immers uit: "Waterbeken vlieten af uit mijn ogen, omdat zij Uw wet niet onderhouden." We lezen over de gerusten te Sion op blz. 72 "Zij zijn mensen die nooit bezorgd zijn geweest over hun eigen ziel. Zij stellen de dag des kwaads verre van zich. Zij hebben verkeerd onder de levende prediking van het Woord en hun is vaak gevraagd om te vluchten van de toekomstige toorn. Toch gingen ze nooit weg, slaande op hun borst. Zij hebben geleefd onder de levende verkondiging van Christus als een volkomen Zaligmaker. Toch hebben ze nooit leren zien hoe verschrikkelijk het is om buiten Christus te zijn. O, broeders, ik ben erg bang dat het zo is met de meesten van u; u bent een geruste te Sion." Vervolgens tekent McCheyne de verschrikkelijke toestand van de gerusten te Sion. Zij zijn heel moeilijk te overtuigen van zonde. Het komt o zo moeilijk tot het gebed: 'O God, wees mij zondaar genadig.' Het Evangelie maakt weinig indruk. Wie naast een waterval woont raakt gewoon aan het geraas van het water. Tollenaars en hoeren zullen gerusten te Sion voorgaan. De gerusten te Sion bedroeven en weerstaan de Geest van God. Sommigen durven het aan onbekeerd aan te zitten aan het Heilig Avondmaal. Zij vreesden de toorn van God niet terwijl het brood in hun mond was. Ernstig waarschuwt McCheyne de gerusten te Sion op blz. 78: "Het zal de hel veel erger voor u maken, als u moet terugzien op de vele gelegenheden die u had om tot God weer te keren. Als u een heiden was en de genade u niet was aangeboden, zou u geen ergere kwellen kennen dan de gevallen engelen aan wie de Zaligmaker nooit is aangeboden. Maar Jezus is u vanaf uw jeugd tot in uw ouderdom aangeboden, het Woord des levens heeft altijd in uw oren geklonken, godzalige vrienden en predikanten hebben u aangespoord tot bekering en voor u gebeden, de Geest Zelf heeft zo vaak aan uw hart geklopt, terwijl het uw eigen werk en daad was om de Geest te bedroeven, te weerstaan en uit te blussen. O, wie kan de bergen van verschrikking tellen die op u gehoopt zullen worden en u dieper en dieper

zullen doen wegzinken in de poel van het eeuwige vuur. Als u gekweld zult worden door die ene afschuwelijke gedachte dat het Evangelie nooit voor u is geweest, dat u de moordenaar bent van uw eigen ziel." Velen van de gerusten te Sion hebben alleen aan de Avondmaalstafel aangezeten om de schijn op te houden, terwijl zij heel goed weten dat zij onbekeerd zijn. Maar deze schijnheiligheid zal openbaar worden. Voor ditmaal zullen we besluiten met een citaat van blz. 79: "O, wat zal het in die dag baten dat u zo vaak onder Gods volk hebt gezeten, ja dat u altijd voor Gods kind werd gehouden. Ontwaak dan voor het te laat zal zijn. Bedrieg uzelf niet meer door te denken dat u een kind van God bent, omdat u in Sion bent. Die zijn niet allen Israël, die uit Israël zijn. Velen zullen in die dag tot Christus zeggen: 'Heere, Heere, hebben wij niet onder Uw volk verkeerd, uw prediking gehoord en deelgenomen aan uw sacramenten? Maar Christus zal tot hen zeggen: 'Ik heb u nooit gekend; gaat weg van Mij, gij die de ongerechtigheid werk.' (Matth. 7:23)."

Ds. A. van Heteren

N.a.v. Robert Murray McCheyne, de blinkende Morgenster, 210 blz., f 39,95, Uitgave den Hertog - Houten. Vertaald uit het Engels door M. Krijgsman en G.H.C. Pas-Donker. Oorspronkelijke teksten afkomstig uit New College Library in Edinburgh.

Nadere Reformatiecongres 1999:

Nadere Reformatie en de voleinding der eeuwen

Bij vele christenen roept de eeuwwisseling hooggespannen verwachtingen op omtrent het einde der tijden. Maar hoe las de vrome in vroeger eeuw het leerstuk van de voleinding der eeuwen in de Bijbel? Over deze vraag handelt het SSNR-congres op 2 oktober a.s. Het thema zal, vanuit verschillende gereformeerde- en puriteins- piëtische invalshoeken, worden uitgewerkt in een drietal deelonderwerpen en een up to date algemeen oriënterende slotbespreking. De slotlezing resumeert tevens de onderzoeksresultaten van de voorgaande lectoren. Aan het eind van het congres staat het voorgaande ter discussie!

Sprekers zijn: Dr. W.J. op 't Hof, Drs.

M. van Campen, Drs. P. de Vries, Prof. Dr. T.M. Hofman.

Aanvang: 9.45 uur, sluiting: 15.00 uur.
Plaats: Christelijke Hogeschool 'De Driestar', Burgemeester Janssingel 2 te Gouda. Inschrijving vóór 5 september a.s. door storting van f 25,-. Dit bedrag (inclusief koffie en lunchmaaltijd) op postbankrekening 5352562 of bankrekening 25.14.87.458, beide ten name van Stichting Studie der Nadere Reformatie te Bilthoven.

Koor- en Samenzangavond

Koor- en Samenzangavond t.b.v. de school te Dundas (Ontario, Canada)

Zoals u wellicht weet moeten die gezinnen die in Canada hun kinderen verantwoord christelijk onderwijs willen laten volgen daarvoor behoorlijke financiële offers brengen.

Daarom willen we, nu alweer voor de derde keer, een Koor- en Samenzangavond beleggen, waarbij de collecte bestemd zal zijn voor de ondersteuning van de Rehoboth Christian School te Dundas. Deze avond zal gehouden worden op D.V. dinsdag 24 augustus a.s. in de Chr. Ger. Kerk, Duinrustplein 10 te Katwijk aan Zee. De toegang is vrij. Aanvang 20.00 uur, kerk open vanaf 19.30 uur.

Medewerking verlenen: Het Herv. Ger. Mannenkoor "Eben Haëzer" uit Katwijk aan Zee o.l.v. Jan Rijdsdam, Liselotte Fennema, panfluit en organist André Knevel uit St. Catharines (Ontario, Canada). Ds. K. Hoefnagel, Chr. Ger. predikant te Katwijk aan Zee zal de opening, meditatie en sluiting verzorgen.

Komt allen, een ieder is hartelijk welkom!! Na afloop wordt er voor hen die van ver komen koffie geschonken.

Boekbesprekingen

Jonathan Edwards, **Hij blijft Dezelfde**, 144 blz. f. 19,95, Uitgeverij Frits Hardeman, Ede. Jonathan Edwards is een bekende, rechtzinnige predikant uit de 18e eeuw. Hij heeft gearbeid in de Engelse kolonien in Noord-Amerika. Het nu verschenen boek bevat zeven preken van hem. Jonathan Edwards benadrukte de absolute souverainiteit van God. Uit de preek over psalm 65: 3 "Gij hoort het gebed" willen wij u iets doorgeven om u een indruk te geven van de inhoud van dit boek. Op blz. 102 en 103 lezen wij: "Wij kunnen hieruit leren hoezeer wij bevoorrecht zijn en dat de Allerhoogste ons geopenbaard is als een God Die het gebed hoort. Het grootste deel van de mensheid mist dit voorrecht ten enenmale. Wat hun behoeften, wat hun rampspoed en verdriet ook zijn, zij hebben geen gebedsverhorend God tot Wie zij mogen gaan. Als zij naar de goden gaan die zij aanbidden en hen zo ernstig mogelijk aanroepen, zal alles tevergeefs zijn. Zij aanbidden levenloze dingen die hen niet helpen kunnen en ook niet weten dat zij hulp nodig hebben; of wrede boze geesten, die hun vijanden zijn en alleen maar uit zijn op hun ellende. In plaats van te helpen, werken zij dagelijks op hun ondergang aan en waken over hen gelijk een hongerige leeuw over zijn prooi. Wat een onderscheid is er gemaakt dat de ware God aan ons bekendgemaakt is; een God vol ontferming voor de ellendigen, Die hartelijk medelijden met ons

heeft in onze moeilijkheden en ons verdriet en gewillig is om ons geroep te horen en ons alle hulp te geven die wij nodig hebben; een God, Die lust heeft in barmhartigheid en rijk is over allen die Hem aanroepen! Wat zijn wij bevoorrecht dat wij het heilige Woord van die God hebben, dat ons aanwijst hoe wij genade moeten zoeken! En in welke moeilijkheden en nood wij ons bevinden, wij mogen tot Hem gaan met vertrouwen en grote moed. Wat een troost kan dit voor ons zijn! Wat hebben we reden om ons te verheugen in onze voorrechten, die hoog te waarderen en God te zegenen dat Hij ons zo genadig is geweest, dat Hij ons Zijn Woord gegeven en Zich aan ons geopenbaard heeft. Dat Hij ons niet heeft laten roepen tot hout en steen en duivelen, zoals zovele anderen." Het voorwoord is van ds. C. Stelwagen, hervormd predikant te Elspeet. Neem en lees.

**Plaats uw
familieberichten
in Bewaar het Pand**

Na 20 aug. vrij:

Ruim gelegen

6 en 8 pers. bungalows
(3 s.l.k., wasmachine) en

4/6-pers. stacaravans
2 s.l.k., douche).

Bel voor de folder:

*Bungalowpark De Verrassing,
Oosterend- Texel,
tel. 0222 - 318391*

BKG

Hebt u kraam- of gezinshulp nodig.
bel ons dan:

0318 - 52 77 99

Voor hulpverlening dag en nacht
bereikbaar

Voor inlichtingen niet bellen tussen 16.00 en
19.00 uur. Laat u wel tijdig inschrijven!

- Wij verzorgen begrafenissen in elke woonplaats op de Veluwe en in Flevoland
- Opbaring zowel thuis als in elk gewenst rouwcentrum
- Ongeacht bij welk begrafenis fonds men (eventueel) is aangesloten
- Dag en nacht bereikbaar
- Geen crematies

Begraafenisverzorging Vos

Aardhuisweg 74
3888 MG Uddel
Tel. 0577 - 401689

**Bemiddeling
Kraam- en
Gezinszorg
Meijer (B.K.G.M.)**

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg.

Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

**Bemiddeling Kraam-
en Gezinszorg Meijer**

Telefoon 0294-231145, mevr. J. Meijer.